

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERHAT EREN'E AİT 7/45275 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), ürün fiyatlarını açıklarken, üretimin sürdürülebilirliğini ve tüketiciye yansıyan fiyatları dengede tutacak politikalar geliştirmektedir. Bu kapsamda, TMO alım fiyatları belirlenirken üretici maliyeti, ekonomik göstergeler, üretim miktarı, önceki yıl alım fiyatları, dünya piyasa fiyatları, tarımsal sanayinin hammadde tedarik durumu, iç ve dış piyasalardaki gelişmeler, tüketici fiyatları, refah payı ile üretimin sürdürülebilirliğini sağlayacak kâr marjı gibi çok sayıda faktör değerlendirilmektedir.

TMO alım fiyatı piyasa fiyatlarının belirli bir düzeyin altına düşmesini önlemek için belirlenen referans fiyat olup üreticilerimizin bu fiyatların altında ürün satmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

2026 yılı TMO hububat alım fiyatları Bakanlığımızca 02.06.2026 tarihinde açıklanmış olup ekmeklik buğdayda 16.500 TL/ton, makarnalık buğdayda 16.500 TL/ton ve arpada 12.750 TL/ton olarak açıklanmıştır.

Ayrıca Bakanlığımızca üreticilerimize temel destek, planlı üretim desteği ve sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında dekara toplam 980 TL destek ödemesi yapılmaktadır.

2026 üretim yılı için temel destek, planlı üretim desteği ve sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında dekara verilen toplam 980 TL'nin mazot ve gübre fiyatlarındaki artışa bağlı olarak güncelleme çalışmaları devam etmektedir.

Akaryakıt fiyatlarındaki küresel dalgalanmaların üretici maliyetlerine yansımaları azaltmak amacıyla 12.08.2026 tarihli ve 11606 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile motorinde ÖTV tutarı 13-31 Ağustos 2026 tarihleri arasında uygulanmayacak şekilde (0 TL/litre) düzenlenmiş olup devam eden süreçte ise kademeli bir geçiş takvimi belirlenmiştir.

TMO olarak hasat başlangıcından itibaren piyasalar yakından izlenmiş fiyatlar açıklanmaya kadar üreticilerin depolama ihtiyacını karşılamak amacıyla 21.05.2026 tarihi itibarıyla taahhütname karşılığı buğday ve arpa alımlarına başlanmıştır.

TMO'nun randevu sisteminde 2024 döneminde teknolojik yenilikler yapılmış, sistem yeni baştan tasarlanmış ve daha kullanıcı dostu bir ara yüzle devreye alınmıştır.

TMO, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı üreticilerin alım noktalarına randevu alarak getirdikleri ürünleri alım işlemine tabi tutmaktadır. Bu sistem sayesinde, çiftçiler ürünlerini randevu aldıkları tarihte beklemeden teslim edebilmektedir.

TMO randevu sistemi yenilenmiş ve alım döneminde günlük alım kapasitesi azami seviyelere getirilerek ayrıca gerektiği durumlarda özellikle hasatın yoğunlaştığı dönemlerde aynı bölgeye ikinci bir alım noktası veya ilave alım noktaları açılarak üreticilerimizin ürününü kısa sürede TMO'ya teslim etmesi sağlanmaktadır.

Diğer yandan TMO üreticiler tarafından kendisine arz edilen ürünün tamamını alabilecek alt yapı ve kapasiteye sahiptir. Nitekim 2023 yılında yapmış olduğu 11,7 milyon ton hububat alımı ile tüm zamanların en yüksek buğday ve arpa alımını gerçekleştirmiştir. 2026 yılı için de gerekli depolama ve diğer alt yapılar hazır durumdadır.

2026 yılında TMO'ya ait alım noktaları ve lisanslı depolar olmak üzere 769 noktada hububat alımı yapılmaktadır. İhtiyaç doğması durumunda alım noktası sayısı artırılabilir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

TMO tarafından 2026 yılında alınan hububat ürün bedeli ödemelerinde, ürün teslimatına müteakip 21'inci günden itibaren üreticilerin hesaplarına aktarılmaya başlanmış olup TMO tarafından 120 milyar TL ödeme yapılmıştır.

ÇKS kayıtlarına göre Diyarbakır ilinde 2022 yılında 532.517 dekar arpa, 1.970.744 dekar buğday ekilişi yapılmış iken 2026 yılında 1.035.263 dekar arpa ve 1.949.438 dekar buğday ekilişi bulunmakta olup ÇKS başvuruları sona ermiş olup ÇKS'ye veri girişleri halen devam etmektedir.

Bitkisel üretim ve dış ticaret istatistiklerine ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumu'nun resmi internet adresi üzerinden düzenli olarak kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

TMO'ya ürünlerini teslim eden üreticilere yapılan ürün bedeli ödeme süreleri; 2021 ve 2022'de 10, 2023'te 30, 2024'te 45 ve 2025'te 30 gün içerisinde olacak şekilde belirlenmesine rağmen, 2023, 2024 ve 2025'te yaklaşık 20-25 gün içerisinde ve bu sürelerin altında gerçekleştirilmiştir. 2026 yılında ise hububat alım ödemelerinin ürün teslimatına müteakip 21. günden itibaren üreticilerin hesaplarına aktarılmaya başlanmıştır.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki Devlet destekli bitkisel ürün sigortası teminatı dahilinde olup, tarım sigortası yaptıran üreticilerimize %50 oranında Devlet prim desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda sigorta yaptıran üreticilerimizin zararları TARSİM Ekspertleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Tarım sigortası yaptıran üreticilerimizin sigorta poliçesi bedelinin %50-70'i arasında Devlet prim desteğinin sağlanmasının yanı sıra çiftçilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında "Şehit Yakını ve Gazi İndirimi", %5 oranında "Peşin Ödeme İndirimi", %10 oranında "Kadın Çiftçi İndirimi", 40 yaş altı yetiştiricilerimize %5 oranında "Genç Çiftçi İndirimi" ve %5 oranında "Engelli Çiftçi İndirimi" uygulanmaktadır. Sözleşmeli üretim yapan çiftçilerimiz için de %10 ila %15 oranlarında ve Tarımsal üretim planlamasına konu ürünlerde ise %10 oranında prim indirimleri uygulanmaktadır.

8038 sayılı "Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Karar" ile 8039 sayılı "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Karar" 30.12.2023 tarihli ve 32415 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerimizin 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı "Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım Ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği" kapsamında kullandıkları sübvansiyonlu krediler/finansmanlar, ürünlerin doğal afetlerden etkilendiklerinin tespit edilmesi halinde Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi, usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit tarihinden itibaren %25 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak 1 yıl süreyle ertelenebilmekte, azami 5 yıla kadar %20 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak taksitlendirilebilmektedir.

Ayrıca söz konusu kararlar kapsamında üreticilerimiz temel bitkisel ve temel hayvansal üretim konularında 300.000 TL'ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir. Bu kapsamdaki işletme kredi/finansmanlarının belirli bir kısmı ayni olarak tahsis edilmekte, bu tutar akaryakıt, gübre, tohum, fide, ilaç, veterinerlik hizmeti, yem, aşı ve benzeri tarımsal girdilerin alımına yönelik kullandırılmaktadır.